

MASSIV

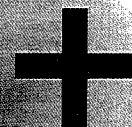
NORGES
STØRSTE
GRATIS
LIVSSTILS-
MAGASIN!
NUMMER 4.
SEP. 2009

SETTER MAROKKO
PÅ HODET

ARI BEHN

OM ORGIENE I TANGER

38 SIDER
MOTESPESIAL

TORE VIK
KASTER KLÆRNE

ERODE SAUGESTAD
FRÅ BIN LADIN TIL HARVARD

ANDERS BUCHARDT
KJEDER SEG I 250 KM/T

ASLAK NØRE
EGOET OG INNVANDRINGEN

TEPPEKONGEN
MAKTABI
BANKET MED BALLTRE

SELVREALISERINGEN SAUGESTAD

Fotballspiller på Bodø/Glimt. Pønkvokalist. Markedssjef i Diesel. Vektlofter. Respektert kunstner. Ekspert på Åge Aleksandersen og Knut Hamsun og marokkansk litteratur. Gallerist. Forlagssjefen til Osama Bin Laden. Forfatter. Jobb på Harvard. Og nå, nå skal Frode Saugestad bli Erling Kagge.

TEKST: MAGNUS S. RØNNINGEN FOTO: SEBASTIAN LUDVIGSEN/TINAGENT

Jeg var 19 år og hadde sommerjobb på en Dieselbutikk i Oslo. Jeg jobbet sinnsykt hardt, kom først og gikk sist, brettet buker åtte timer om dagen. Sjefen likte meg, han så på meg som kronprinsen. Han skjønte at jeg forsto hele ideologien og kommunikasjonen bak merket. At jeg skjønte hva Diesel sto for. Så var hovedsjefen for hele Diesel i Norge innom og Norgessjefen introduserte meg. Han ville at jeg skulle dra til Italia og se hvordan alt fungerte. Hovedsjefen syntes det var en god idé. Han ba meg ta med passet og komme til frokost dagen etter.

- Gledelig!

- På alle måter. Vi spiste frokost, så tok vi privatflyet hans til Wien hvor han og Johan Lindeberg gikk av. Men jeg skulle videre og satt plutselig 20 år gammel i et privatfly på vei til Venezia. Der ble jeg hentet på rullebanen av en bil og kjørt rett til hovedkontoret. Jeg fikk leilighet og egen bil. Så jobbet jeg i alle avdelingene der, det var litt som en avansert trainee-stilling. Etter seks måneder dro jeg hjem og ble markedssjef for Diesel. Det var akkurat i den perioden Diesel tok av. Jeg gjorde en god jobb. Skaffet sykt mye medieomtale. Hadde skreddersydd velourjakke, afroparykk, boafjær og hvitbleket hår. Jeg var kanskje ikke den kuleste i Oslo, men det føltes slik. Jeg ble til og med tilbudt min egen kveld på Barock, Fredag Fredag, skulle det hete.

- Så ble du lei?

- Da ble jeg kunstner.

- Og så akademiker. Hvor lenge har du vært det nå?

- Jeg begynte å studere i 2001, det er lenge for meg.

- Og nå jobber du på Harvard?

- Ja.

- Og blir bedt om å søke professorstillinger.

- Ja. Er det spennende nok sier jeg kanskje ja. Men jeg er jo bortskjemt, det er uaktuelt å spille i andredivisjon, om du skjønner.

- Dette må vi snakke mer om. Men først, hva blir det neste?

- Revolusjonær. Eller oppdagelsesreisende. Det hadde vært kult. Jeg vil bli kjent med Erling Kagge. Jeg har en god idé, skjønner du.

- Fortell.

- Vi tar det senere.

- Du, det biblioteket på Harvard, er det like altomfattende som de skal ha det til? Har de Ari Behn?

- Jada, både Trist som Faen og Bakgård, og jeg tro jammen de har en fransk utgave av den også. Og alt av min favoritt Olav Duun, stort sett bare førsteutgaver. Jeg fant én bok de ikke hadde. En nylig utgitt bok på spansk. Da ble de flau og ba om unnskyldning. En uke senere fikk jeg en e-post om at jeg kunne komme å hente boken.

- Men tilbake til saken. Du var talentfull ving på Bodø/Glimt og ble skadet, flyttet til Oslo hvor du jobbet på en Dieselbutikk og endte opp som markedssjef 20 år gammel midt under 90-tallets jeanskrig med Levi's. Du ble lei av det og ble kunstner og gallerist sammen med Bjarne Melgaard. Underveis ble du også Norges fremste vektlofter i din klasse, du veide 60 kilo og

løftet 120 kilo i benken. Du ga ut pønskive med Thomas Seltzer. Så bestemte du deg for å bli smart, tok doktorgrad på fire år, skrev en bok og ga ut noen bøker på eget forlag, deriblant Osama Bin Ladens samlede verker. Og nå underviser du ved Harvard og vurderer å ta en professorstilling. Puh!

- Haha.

- Hva var egentlig kunstopplegget?

- Etter Dieseljobben, jobbet jeg lenge med Bjarne og fikk plutselig helt absurde tilbud om å undervise på Royal College of Art. Alle synes alt jeg gjorde var så jævlig interessant, men jeg synes de var noen nek fordi jeg visste jeg var helt middelmådig. Der kan man se hvor små og usikre de andre kunstnerne er. Fordi jeg jobbet med Bjarne, trodde de jeg var god.

- Hvor god kunstner var du, da?

- På en skala fra 13 til 47, kanskje 30. Middels elendig.

- Er det bedre eller dårligere enn en vanlig norsk kunstner?

- Bedre, men det er jo ikke slik jeg måler meg selv.

- Hva var forespørselen fra Royal College of Art?

- Jeg ble spurt om å undervise. Men jeg synes de var noen idioter, så jeg gadd ikke. Jeg hadde holdt et lite foredrag for en som var professor for utdanningen og 15 av studentene hans. Bare 30-40 minutter om tanken bak galleriet, hvordan vi drev det og hvordan vi tilnærmet oss kunsten. De ble helt blåst av banen. De ville ha meg med til å forelese. Men jeg gadd ikke, de hadde ikke skjont var jeg sa. Dessuten var jeg cocky og arrogant.

- Fortell om galleriet.

- Norsk Anarkistisk Fraksjon het det, det var meg og Bjarne Melgaard. Han hadde masse kontakter i utlandet, og jeg skaffet en del penger og styrte den daglige driften.

- Så han var Vebjørn Sand og du var Aune Sand?

- Haha. Han er en mye bedre kunstner enn Vebjørn og jeg vet ikke om jeg var en bedre promotor enn Aune. Vi var de første som stilte ut Unni Askeland og Sverre Koren Bjertnæs. Vi hadde samarbeid med noen kuratorer fra Documenta, verdens kanskje mest prestisjefylte utstilling. De hadde utstilling hos oss. Åpningsutstillingen var med Fabrice Hybert, som akkurat hadde vunnet gulløven i Venezia. Men folk i Norge skjønte det ikke. Hybert hadde noen husker med en gummidildo på setet, det er varemerket hans. Og han hadde lagd en spesialhuske med det norske flagget. Både Museet for Samtidskunst og Astrup Fernley Museet fikk tilbud om å kjøpe den for bare 20.000 kroner, men de takket nei. Året etter kjøpte Astrup Fernley Museet en langt kjedeligere og mer standard huske og betalte sikkert 10 ganger så mye. Vi delte ut julegaver til norsk kunstliv, men de skjønte det ikke. Det galleriet var det viktigste som har skjedd i norsk kulturliv siden andre verdenskrig. Muligens før også, men den delen kjenner jeg ikke så godt til. Hehe.

- Hva skjedde?

- En nyttårsaften da galleriet var spekket med kunst for 8-9 millioner gikk en rakett gjennom ruta og alt brant ned. Vi hadde ikke forsikring. Men kunstnere

var-kule, ingen krevde penger for det. Da tok jeg tok hintet og semesterregistrerte meg på Blindern, mens Bjarne flyttet til utlandet. Jeg tok en cand mag på ett år.

- Hva er vanlig tid?

- Normert tid er vel i underkant av fire år. Jeg fikk 2,54 i snitt. Så tok jeg master på et år og doktorgraden på 19 måneder. Det var ganske morsomt, særlig siden jeg gikk ut av videregående med 3,67 i snitt. Noen vil nok kalle meg en broiler. Men det eneste som ligger bak er hardt arbeid. Som Malcolm Gladwell skriver i The Outliers, så man må klokke 10.000 timer for å bli i verdensklasse i noe. Jeg er det. På bakgrunn av doktorgraden ga jeg ut en bok som het "Individuation and the Shaping of Personal Identity, A Comparative Study of the Modern Novel" som vakte oppmerksomheten til Harvard.

- Du kjenner også Snåsamannen?

- Det var da jeg gikk på gymnas, og begge hendene mine var fulle av eksem. Det vil si byller med verk inni. Jeg hadde vært hos alskens eksperter, hudleger av alle slag, men ingenting hjalp. Jeg fikk til og med leksefri fra gymnasen fordi begge hendene mine var fulle av bandasjer og jeg ikke kunne skrive. Så var det at jeg var hos besteforeldrene mine en sommer og bestemoren min sa, "æ trur vi fer te Snåsa ein tur".

- Naturligvis.

- Da vi kom inn var det første han sa "du ska bi dokter du". "Tja", svarte jeg og måtte innrømme at jeg hadde tenkt på å bli fysioterapeut om ikke fotballproff. "Ka e de som feile dæ, da?" Jeg viste frem hendene mine og sa at jeg antakeligvis var allergisk mot parfyme, såpe og sjampo. Så kom han med de enorme hendene sine som nesten var like varme som en kokeplate. Han tok litt på hendene mine og ba meg lukke og åpne hendene mine. Plutselig begynte jeg å svette i hendene. "Gjør sånn i biln på vei heim og vask dæ med tjæresåpe, så skal det nok gå bra".

- Haha. Fantastisk!

- Bilturen hjem var en knapp halvtime og enten du tror det eller ikke så var hendene mine fine da vi kom hjem. Jeg kunne nesten se at eksemet skrumpet inn og forsvant, og siden har jeg vært frisk. Snåsamannen hadde helbredet meg.

- Snåsa er sjef.

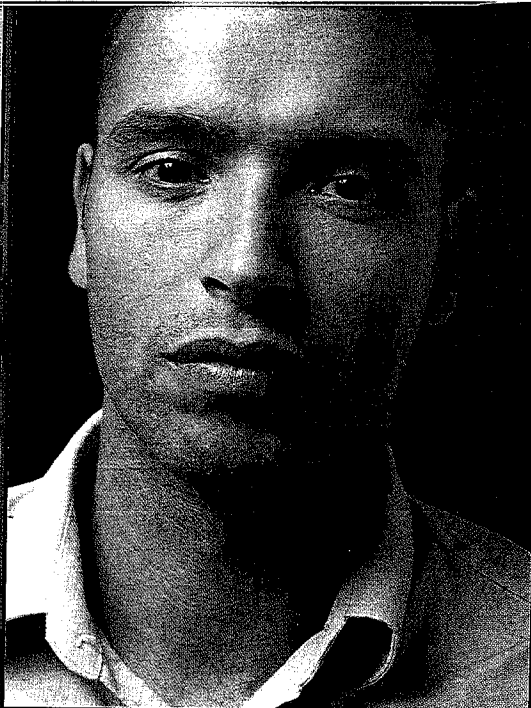
- Men det spørste var for halvannet år siden. Det var 17. mai og besteforeldrene var på Snåsa for å spise formiddagsmat, og der satt jammen han Joralf sammen med kona. Og det var da at bestemor fikk en aha-opplevelse. Plutselig husket hun hva snåsakallen hadde sagt nesten 20 år tidligere: "Du ska bi dokter du".

- Sykt.

Og jeg hadde jo faktisk blitt doctor, ikke doktor som medisinsk lege, men litteraturdoctor og det var jo ikke noe dårligere. Det som var helt utrolig var jo at det var det første Snåsakallen hadde sagt den gangen for nesten 20 år siden. Mannen er helt unik.

- Du har kastet deg inn i Hamsundebatten de siste månedene.

- Han er den absolutt viktigste norske forfatteren. Han er ikke min favoritt, men den viktigste norske forfatteren likefullt. Viktigere enn Ibsen. Tidligere Nottingham Forest manager Brian Cloughs uttalte

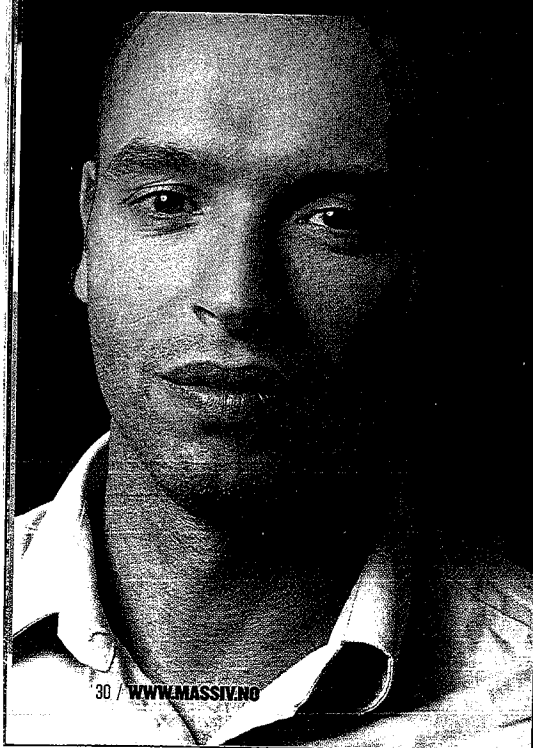
"JEG HAR FÅTT DRAPSTRUSLER
FRA BÅDE HØYRE- OG VENSTRE-
SIDEN, MEN INGEN ROYALTYKRAV
FRA BIN LADEN."

"JEG KUNNE NESTEN SE AT EKSEMET
SKRUMPET INN OG FORSVANT, OG SIDEN
HAR JEG VÆRT FRISK. SNÅSAMANNEN
HADDE HELBREDET MEG."

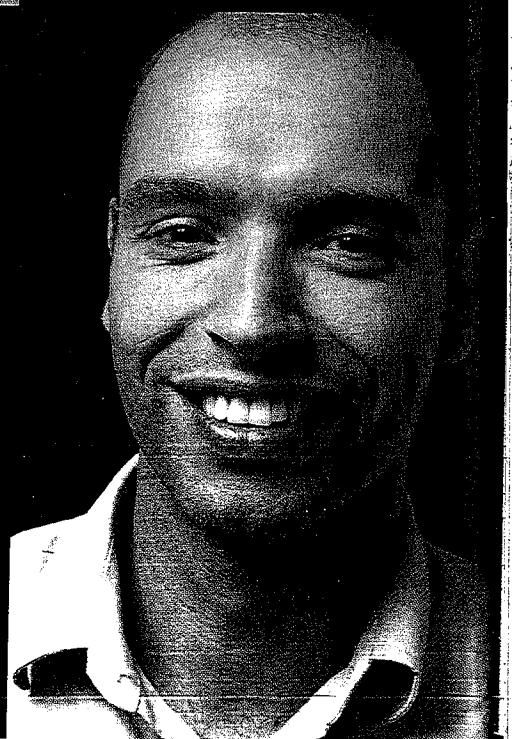

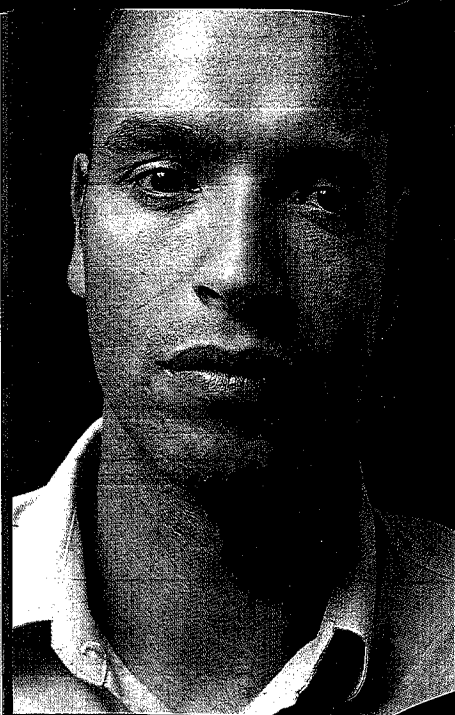
"PLUTSELIG SATT JEG 20 ÅR GAMMEL
I ET PRIVATFLY PÅ VEI TIL VENEZIA.
DER BLE JEG HENTET PÅ RULLEBANEN
AV EN BIL OG KJØRT RETT TIL DIESELS
HOVEDKONTOR."

FRODE SAUGESTAD (35)

Forsker på eliteuniversitetet Harvard i Boston. Født og oppvokst i Overhalla utenfor Namsos. Tidligere ving på Bode/Glimt, tidligere markedssjef i Diesel Norge, tidligere profilert kunstner, tidligere gallerist for galleriet NAF (Norsk Anarkistisk Fraksjon), tidligere vektløfter, tidligere vokalist i pønkbandet Oslo Motherfuckers med blant annet Thomas Seltzer på bass. Han jobbet flere år tett med kunstneren Bjarne Melgaard, og er anerkjent som ekspert på trønderrock, marokkanske litteratur og Hamsun. Tok mastergrad og doktorgrad ved University of London, startet forlaget L.S.P (Lekhal Saugestad Publishing) og gav blant annet ut en uautorisert bok med Osama Bin Ladens samlede taler og brev.

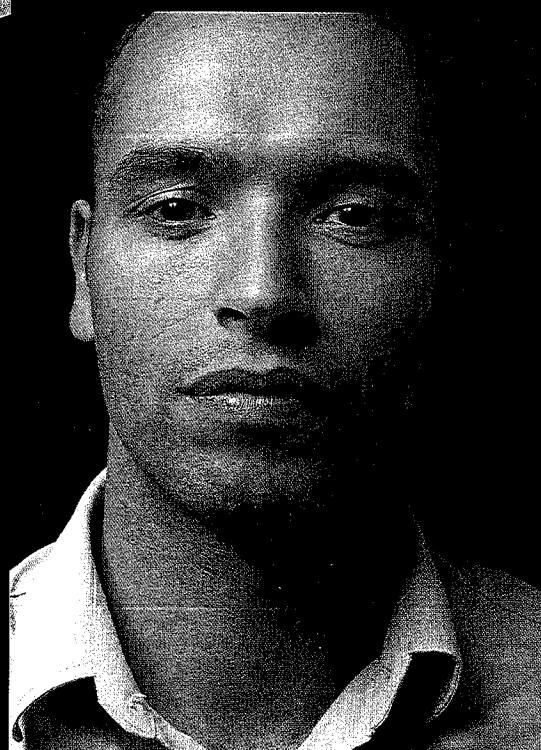

"JEG HAR FÅTT DRAPSTRUSLER
FRA BÅDE HØYRE- OG VENSTRE-
SIDEN, MEN INGEN ROYALTYKRAV
FRA BIN LADEN."

"PLUTSELIG SATT JEG 20 ÅR GAMMEL
I ET PRIVATFLY PÅ VEI TIL VENEZIA.
DER BLE JEG HENTET PÅ RULLEBANEN
AV EN BIL OG KJØRT RETT TIL DIESELS
HOVEDKONTOR."

"JEG KUNNE NESTEN SE AT EKSEMET
SKRUMPET INN OG FORSVANT, OG SIDEN
HAR JEG VÆRT FRISK. SNÅSAMANNEN
HADDE HELBREDET MEG."

FRODE SAUGESTAD (35)

Forsker på eliteuniversitetet Harvard i Boston. Født og oppvokst i Overhalla utenfor Namsos. Tidligere ving på Bodø/Glimt, tidligere markedssjef i Diesel Norge, tidligere profilert kunstner, tidligere gallerist for galleriet NAF (Norsk Anarkistisk Fraksjon), tidligere vektløfter, tidligere vokalist i pønkbandet Oslo Motherfuckers med blant annet Thomas Seltzer på bass. Han jobbet flere år tett med kunstneren Bjarne Melgaard, og er anerkjent som ekspert på trønderrock, marokkanske litteratur og Hamsun. Tok mastergrad og doktorgrad ved University of London, startet forlaget L.S.P (Lekhal Saugestad Publishing) og gav blant annet ut en uautorisert bok med Osama Bin Ladens samlede taler og brev.

om seg selv "jeg er ikke blant de topp tre beste i verden, jeg er nok blant de topp én", det samme kunne Hamsun sagt. Hamsun er der. Han var og er utrolig viktig for romanen som sjanger. Han var en pioner, og banebrytende for skapningen av den moderne romanens uttrykkform.

- Og han ga sin Nobels Litteraturpris til den tyske propagandaminister Joseph Goebbels?

- Ja, det er sykt. Goebbels skrev i dagboken at han leste Hamsun hver kveld før han la seg. Han mente at det ikke fantes noen bedre måte å avslutte dagen på. Jeg har skrevet en kronikk i Dagsbladet i morgen hvor jeg slakter alle norske Hamsunforskere fordi de er så provinsielle i sin forståelse av hans forfatterskap. For dem handler det om Hamsun som ideologi eller teori. De leser en litteraturteori og bruker det på Hamsun. Det er uinteressant pjatt.

- Si det litt enklere.

- De er besatt av litteraturteori eller det å lese alle mulige typer ideologier inn i Hamsun. At han var fascist, nazist, hadde forferdelig kvinnesyn, var naturromantiker og så videre. Det blir uinteressant når det kun er den type lesing og tolking av Hamsun som kommer fra Norge. Hvem gidder å lese nok en dekonstruksjon, eller psykoanalyse av Hamsun? Og hvem gidder å skrive det?

- Du savner ikke Diesel?

- Nei, ett år etter at jeg hadde sluttet ble jeg hentet inn for å forsvare en ny reklamekampanje de hadde kjørt under sultkatastrofen i Nord-Korea med bilder av magre koreanere og teksten "Ikke tenk på mat, kjøp Dieselbukse". Jeg knuste Jon Michelet direkte på NRK. Da fikk jeg denne.

- Rolexen?

- Jepp, og nå er den verdt 60-70.000 kroner, det var en bra deal det der.

- Hva er det egentlig du gjør på Harvard?

- Akkurat nå forbereder jeg et kurs som jeg skal undervise våren 2010 om den moderne romanen som starter med Knut Hamsun og følger utviklingen frem til i dag. I tillegg arbeider jeg med et prosjekt om Marokko, fordi da jeg var ferdig med doktorgraden var jeg usikker på hva jeg skulle gjøre. Jeg bestemte meg for at det kunne være interessant å gå tilbake til mine røtter. Faren min er marokkansk. Og det finnes knapt forskning på marokkansk litteratur. Harvard er det eneste universitetet i verden utenfor Marokko som spesialiserte seg på Marokko, så jeg tenkte at det kunne være en genial måte å lære meg mer om nettopp Marokko. Det tok meg tre måneder å skrive søknaden, det krevde mye research.

- Og så?

- Harvard var helt henrykte og ville ha meg inn som forsker på moderne arabisk litteratur.

- Leser og skriver du arabisk?

- Jeg greier meg fint med en liten krykke av en ordbok. Jeg er ikke flytende, det blir jo litt vanskelig når de for eksempel har 300 ord for hest. De satt jo i ørkenen omgitt av hester, kameler og sand og ble poeter. De satt og lagde ord.

- Du skal gi ut en bok om Marokko også?

- Den handler om nasjonalisme og identitet i den marokkanske romanen etter frigjøringen fra Frankrike.

- Det høres ut som en kioskvelter.

- Hehe! Nei, ikke akkurat. Det er veldig smalt. Det er ingenting som er publisert internasjonalt om dette emnet. Men mitt spesialfelt er egentlig den moderne romanen. Det er derfor jeg har engasjert meg i debatten rundt Hamsun de siste månedene.

- Lær oss noe om Marokko, da.

- Da jeg var tenåring, vokste opp på bygda med seks naboer. Jeg flyttet til Bodø da jeg var ni år gammel. De sa "wow, vi har fått en neger i klassen". Jeg skjemte meg litt over det. Jeg så for meg marokkanere som knivstikkende kjeltringer, men det er en veldig rik og gammel kultur. Verdens eldste universitet ligger i Marokko. Landet har også en utrolig fascinerende historie og matkultur. Og så er det et sinnsykt bra sted å surfe.

- Du ga ut en bok om Bin Laden?

- Ja. Det kom vel egentlig fra en fascinasjon og et ønske om å forstå Osama Bin Laden og den moderne terrorismen bedre. Jeg følte det var et unyansert bilde av mannen i norsk media spesielt og verden generelt. Derfor gav jeg ut hans samlede verker på norsk.

- Vet han at du har gitt ut boka?

- Det tviler jeg på.

- Har du fått noen reaksjoner fra hans folk?

- Jeg har fått drapstrusler fra både høyre- og venstresiden, men ingen royaltykrav fra Bin Laden.

- Hvor mye har den solgt?

- Fryktelig lite, kanskje 400 eksemplarer.

- Hvor er boka gitt ut?

- Kun i Norge. Men det var ikke alle bokhandlere som ville ta den inn. Tronsmo nektet å kjøpe boka. Men så fikk han fyren sparken, så nå selger de boka.

- Er du uetisk?

- Nei, nei. Hvis man skal forstå naturen til tilhengerne av Bin Laden og har et ønske om å forstå hvorfor han har så mange tilhengere, må man kjenne til hva han sier. Samtidig hadde mange taler ikke vært tilgjengelig før. Det er mer uetisk ikke å gi ut denne boken, når jeg først hadde muligheten. Kunnskap er makt.

- Hvordan fikk du tak i talene hans?

- Noen fikk jeg tak i på jiddaist sider på nettet, og noe gjennom et forlag i England. En anerkjent amerikansk professor har skrevet innledningen.

- Hva driver deg?

- Jeg har alltid jaktet på utfordringer, for når jeg mestrer noe mister jeg interessen.

- Hva er greia med deg og trønderrocken?

- Den ligger hjertet mitt nært. Jeg tenker sånn: Det var trønderne som formet dette landet. Olav Trygvasson. Hellige Olav. Alltid har det vært trønderne som har utviklet og drevet Norge framover historisk sett. Ikke minst musikalt, de siste 40 årene er det utvilsomt trønderrocken som har stått for alle de viktigste paradigmeskiftene i norsk kulturliv.

- Hvorfor finnes det t-skjorter hvor det står "Æ e'n Åge"?

- På grunn av den derre opptredenen min på Thomas Seltzer sitt program Trygdekontoet. Jeg hadde en utlegning om Åge og trønderrocken hvor jeg endte opp med en Åge-parykk og den uttalelsen. Jeg har en drøm om å komme på scenen etter Åge og synges første verset av "Levva Livet", så kommer han inn og vi synger resten av låten sammen. Jeg drømmer om

det flere ganger i uka.

- Var virkelig Levva livet like viktig i det populære landskapet i Norge som Michael Jacksons Thriller?

- Ja, hvis man ser på hva Thriller betydde internasjonalt, så var Levva Livet like viktig for norsk musikk. Hvis Bob Dylan skal bli nominert til Nobels litteraturpris, bør jammen Åge det også. Han er Nasjonal-skalden.

- Har du noen tekstlinjer og begrunne det med?

- Låten 4 pils og en pizza beskriver på en genial måte kjerneverdiene i Norge:

*Lovt dæ tur te' Bahamas,
ny fin bil en Chevrolet,
vi har samme gamle Mazda'n,
i oppgang nummer tre.*

*Fire pils og en pizza
flaske vin i ny og ne'
lite biff og dyr champagne,
men ka gjør no det?*

*Vi skoll ha kjøp oss villa,
men det vart itj'nå tå det.
Male leilighet om natta
for to hadd no blitt tre*

*I fjor dro vi ned te Larvik,
var en herlig ferie det.
Begge ungan brun, og'n pappa
brun og god han med.*

- Du fikk en mail av Åge etter programmet?

- Ja, Det var helt rått. "Jeg så deg på TV", skrev han. Og sendte meg en ny tekst han hadde skrevet. Nok en veldig bra og gripende tekst.

- Han uttalte til Dagens Næringsliv om programmet og deg at "Jeg ble fascinert. Jeg må innrømme det. En skarping, han Saugestad"

- Det var helt rått. Fy faen, da ble jeg glad! Jeg fikk en SMS av en kompis om at Åge hadde sagt det der i DN. Jeg var på Gyldendalfest og stod sammen med Harald Eia, da kom en NRK-dame bort og sa det var det morsomste hun hadde sett. Men Harald mente selvfølgelig at hans program var det morsomste. Personlig var høydepunktet i det programmet da Eidsvåg resignerte og innrømte at Åge er gudfaren. Og det mener jeg, hadde jeg vunnet 10 millioner kroner, skulle jeg leid Royal Albert Hall og satt opp konsert med Åge.

- Har du og Åge kontakt?

- Ikke så mye kontakt, dessverre. Jeg skulle gjerne hatt mer.

- Spilte du Didjeridoo?

- Haha. Ja. I tiden før Dieseljobben. Jeg hadde jo tenkt at jeg skulle flytte til Australia og bli sinnsykt god til å spille didjeridoo. Jeg hadde hanekam og ring i nesa. Senere hadde jeg en periode med langt skjegg hvor jeg så ut som en blanding av Fidel Castro og Bin Laden. Jeg er vel søkende, må man kunne si. Jeg brukte to tusen kroner i 1994 på en didjeridoo, det var ramme alvor og det var mye penger den gangen.

- Du må jo være selve personifiseringen av en selvrealiseringstripp.

- Ja, og den er langt fra ferdig merker jeg. Har du nummeret til Kagge?